

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ : ศึกษากรณีกฎหมายป้องกัน
การทุจริตในการใช้บัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต

นายวุฒิพงศ์ เถาว์ฉนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-03-1143-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 3 ก.ย. 2546

I 202 37698

ELECTRONIC COMMERCE : A CASE STUDY OF ABUSING OF
CREDIT CARD ON INTERNET

Mr.Vudhipong Thow-Wadhana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws in Laws

Department of Law

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1143-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ : ศึกษากรณีกฎหมายป้องกันการทุจริตในการใช้ บัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต
โดย	นายวุฒิพงศ์ เกาต์มณะ
ภาควิชา	นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	พันตำรวจเอก พีรพันธุ์ เปรมภูติ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโญภาส)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พันตำรวจเอก พีรพันธุ์ เปรมภูติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ พรเพชร วิชิตชลชัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ กฤษณะ ช่างกล่อม)

นายวุฒิพงศ์ เกาถวัฒนะ : พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ : ศึกษากรณีกฎหมายป้องกันการทุจริต
ในการใช้บัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต (ELECTRONIC COMMERCE : A CASE STUDY
OF ABUSING OF CREDIT CARD ON INTERNET) อ.ที่ปรึกษา : รศ.วีระพงษ์
บุญญเษาศ, อ.ที่ปรึกษาร่วม : พันตำรวจเอก พีรพันธุ์ เปรมภูติ 174 หน้า ISBN 974-03-
๑143-1.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะหาคำตอบว่า กฎหมายซึ่งมีโทษทางอาญาของ
ไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน สามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการใช้บัตรเครดิตบน
อินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นการกระทำความผิดต่อข้อมูลบัตรเครดิตของผู้อื่นโดยอาศัยเทคโนโลยีสาร
สนเทศได้หรือไม่ โดยใช้วิธีการวิจัยเอกสารในการดำเนินการ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะนำมาบังคับใช้เพื่อ
ป้องกันการทุจริตต่อบัตรเครดิต และลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับบัตรเครดิตและการกระทำ
ความผิดโดยอาศัยคอมพิวเตอร์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือ เมื่อมีความผิดเกิดขึ้นเจ้า
พนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายจะปรับการกระทำความผิดดังกล่าวให้เข้ากับฐานความผิดตาม
ประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดตามพระราชบัญญัติที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แต่ไม่
สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกการกระทำความผิด

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายบังคับโดยเฉพาะเพื่อป้องกันการทุจริตต่อข้อ
มูลส่วนบุคคลของผู้อื่นซึ่งรวมถึงข้อมูลบัตรเครดิต กฎหมายป้องกันการทุจริตต่อบัตรเครดิต และ
กฎหมายอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ส่วนประเทศอังกฤษก็ได้บัญญัติกฎหมายอาชญากรรม
คอมพิวเตอร์เช่นกัน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวสามารถนำมาบังคับใช้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ
เพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการใช้บัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต สำหรับประเทศ
ไทย เมื่อกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถบังคับใช้ได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ จึง
ควรบัญญัติกฎหมายเฉพาะมาบังคับใช้ เพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4186135534 : MAJOR LAW

KEY WORD: ELECTRONIC COMMERCE / CREDIT CARD / INTERNET

VUDHIPONG THOW-WADHANA : ELECTRONIC COMMERCE : A CASE STUDY OF ABUSING OF CREDIT CARD ON INTERNET. THESIS ADVISOR : MR.VIRAPHONG BOONYOBHAS, THESIS COADVISOR : Pol.Col.PEERAPHAN PREMPOOTI, 174 pp. ISBN 974-03-1143-1.

The purpose of this thesis is to investigate the effectiveness of the current Thai criminal laws in preventing and suppressing the acts of credit card frauds on the Internet, which involve crimes against other person's credit card data via information technologies by the method of document researches.

The research reveals that nowadays there are no specific laws to be enforced with credit card, computer or electronic crimes in Thailand. When a crime is committed, law enforcement officer will analyze and compare that crime with traditional crime according to similar traditional criminal laws or other related bills. However, it is not efficient and does not cover all kinds of criminal activities.

The United States of America has enacted specific laws applicable to crimes involving personal data and privacy including credit cards data. Credit Card Fraud Act and Computer Fraud and Abuse Act. The British government has also passed computer crime laws, which are enforced effectively with credit card fraud on the Internet. In Thailand, specific laws must be provided in order to get rid of obstacles and problems because the current traditional criminal laws cannot be enforced effectively.

Department Law
Field of study Law
Academic year 2001

Student's signature..... *V. Thow-Wanna*
Advisor's signature..... *V. Boonyobhas*
Co-advisor's signature..... *Peeraphan Prempooti*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ โดยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งของท่าน รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญโยภาส อาจารย์ที่ปรึกษา และพันตำรวจเอก พีรพันธุ์ เปรมภูติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ท่านทั้งสองกรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์พรเพชร วิชิตชลชัย และอาจารย์กฤษณะ ช่างกล่อม ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบคุณ คุณสำเภา ปรัชญาภรณ์ ที่ช่วยเหลือด้านแปลเอกสาร ขอขอบคุณพี่สมชัย จันทรมัสการ น้องศิวาวรรณ พนม น้องชฎาศรัณย์ ธรฤทธิ์ ให้การสนับสนุนข้อมูล ขอขอบคุณคุณศิวพร วงศ์สุนทร และน้องๆ อีกหลายท่านที่ให้กำลังใจ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่ห้องสมุดศาลอาญา ให้การสนับสนุนตำรา และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อนายกฤษณพงศ์และนางนิตยา เกาว์ฉนะ บิดามารดาของผู้เขียนที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด รวมถึงบุญคุณของครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่ให้ความรู้แก่ผู้เขียนมาจนถึงการศึกษาในระดับนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่มีความสนใจ

วุฒิพงศ์ เกาว์ฉนะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
สมมติฐาน.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กับการใช้บัตรเครดิต บนอินเทอร์เน็ต.....	8
อินเทอร์เน็ต (Internet).....	9
1. ความหมายของอินเทอร์เน็ต.....	9
2. ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต.....	11
3. บริการบนอินเทอร์เน็ต.....	12
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce).....	13
1. ความเป็นมาของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.....	13
2. ความหมายของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.....	14
3. ประเภทของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์.....	17
4. รูปแบบการชำระเงินผ่านระบบอินเทอร์เน็ต.....	20
บัตรเครดิต (Credit Card).....	24
1. ความหมายของบัตรเครดิต.....	24
2. นิติสัมพันธ์ของคู่สัญญาในการใช้บัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต.....	25
3. ปัญหาการชำระเงินด้วยบัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต.....	27

	หน้า
4. ลักษณะของการทุจริตต่อบัตรเครดิต	28
5. อาชญากรรมคอมพิวเตอร์กับการทุจริตต่อบัตรเครดิต	30
บทที่ 3 หลักกฎหมายและมาตรการป้องกันการทุจริตในการใช้บัตรเครดิต	
บนอินเทอร์เน็ตของต่างประเทศ	39
สภาพปัญหาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	39
กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	44
1. The Credit Card Fraud Act of 1984.....	44
2. Identity Theft and Assumption Deterrence Act of 1998	49
3. The Computer Fraud and Abuse Act of 1986.....	55
4. The Electronic Communication Privacy Act of 1986.....	75
5. Fair Credit Billing Act.....	74
สภาพปัญหาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศอังกฤษ.....	78
กฎหมายของประเทศอังกฤษ.....	80
1.Theft Act of 1968	80
2. Computer Misuse Act of 1990.....	81
3. Consumer Credit Act of 1974.....	91
เทคโนโลยีรักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต	94
1. จุดประสงค์ของระบบรักษาความปลอดภัย	95
2. การเข้ารหัสและถอดรหัสข้อมูล	95
3. ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล	97
4. ระบบ SET (Secure Electronics Transactions	98
5. องค์ประกอบของ SET	99
6. ขั้นตอนการใช้บัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ตผ่านระบบ SET.....	100
มาตรการตรวจสอบโดยร้านค้าบนอินเทอร์เน็ต	101
บทที่ 4 วิเคราะห์ปัญหาและมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับ	
การทุจริตในการใช้บัตรเครดิตบนอินเทอร์เน็ต	107
ปัญหาการไม่เปิดเผยตัวตนในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	107

	หน้า
ปัญหาเกี่ยวกับทรัพย์สินในโลกคอมพิวเตอร์.....	108
สภาพปัญหาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย.....	109
ปัญหาทางกฎหมายของประเทศไทย	115
1. ประมวลกฎหมายอาญา	116
ความผิดฐานลักทรัพย์.....	116
ความผิดฐานบุกรุก.....	118
ความผิดฐานขโมย.....	119
ปัญหาเรื่องเขตอำนาจศาล.....	120
2. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	123
การสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน.....	123
การรับฟังพยานหลักฐานในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์.....	125
ภาระการพิสูจน์พยานหลักฐาน	129
3. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	131
มาตรการปราบปรามโดยวิธีการสืบย้อนรอย.....	137
TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol)	138
รหัสประจำเครื่อง IP (IP Address).....	138
วิเคราะห์มาตรการทางกฎหมายที่จะนำมาใช้กับการทุจริตในการใช้บัตรเครดิต บนอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.....	141
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	148
บทสรุป.....	148
ข้อเสนอแนะ	150
รายการอ้างอิง.....	154
ภาคผนวก.....	159
ประวัติผู้เขียน.....	174